

บทที่ 3

สภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการ การพัฒนาความเข้มแข็งของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต บ้านสิงห์ใต้ หมู่ที่ 12 ตำบลโพสังโฆ อำเภอค่ายบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา ดังนั้นในระยะที่ 1 จึงได้ทำการศึกษาสภาพปัจจุบันของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านสิงห์ใต้ หมู่ที่ 12 ตำบลโพสังโฆ อำเภอค่ายบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี เพื่อให้ทราบถึงปัญหาและความต้องการการพัฒนาความเข้มแข็งของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านสิงห์ใต้ หมู่ที่ 12 ตำบลโพสังโฆ อำเภอค่ายบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี โดยการแบ่งการนำเสนอเป็น 5 ตอน ดังนี้

1. คำถามการวิจัย
2. วัตถุประสงค์การวิจัย
3. วิธีดำเนินการวิจัย
4. ผลการวิจัยสภาพปัจจุบันของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อผลิตบ้านสิงห์ใต้
5. ปัญหาและความต้องการของการพัฒนาการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านสิงห์ใต้

คำถามการวิจัย

การวิจัยระยะที่ 1 มีคำถามการวิจัยที่สำคัญ 2 คำถาม คือ

1. สภาพปัจจุบันของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านสิงห์ใต้ หมู่ที่ 12 ตำบลโพสังโฆ อำเภอค่ายบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี
2. ปัญหาความต้องการการพัฒนาความเข้มแข็งของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านสิงห์ใต้ หมู่ที่ 12 ตำบลโพสังโฆ อำเภอค่ายบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี

วัตถุประสงค์การวิจัย

การวิจัยที่ 1 มีวัตถุประสงค์ 2 ประการ คือ

1. เพื่อการศึกษาสภาพปัจจุบันของกลุ่มออมทรัพย์ของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านสิงห์ใต้ หมู่ที่ 12 ตำบลโพสังโฆ อำเภอค่ายบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี
2. เพื่อการศึกษาปัญหาและความต้องการการพัฒนาความเข้มแข็งของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านสิงห์ใต้ หมู่ที่ 12 อำเภอค่ายบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการพัฒนาการของกลุ่ม ออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านสิงห์ใต้ หมู่ที่ 12 ตำบลโพสังโฆ อำเภอก่ายบางระจัน จังหวัด สิงห์บุรี ใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (PAR) ในการวิจัยโดยในขั้นตอนที่ 1 นี้เป็น การสร้างข้อมูลโอกาสให้ผู้มีส่วนสำคัญในการพัฒนาความเข้มแข็งของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อ การผลิตบ้านสิงห์ใต้ หมู่ที่ 12 ตำบลโพสังโฆ อำเภอก่ายบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี ได้มาร่วมกัน ศึกษาสภาพปัจจุบันของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านสิงห์ใต้ หมู่ที่ 12 อำเภอก่ายบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี รวมทั้งร่วมกันระบุปัญหาและความต้องการพัฒนาการการพัฒนาของกลุ่ม ออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านสิงห์ใต้ หมู่ที่ 12 ตำบลโพสังโฆ อำเภอก่ายบางระจัน จังหวัด สิงห์บุรี โดยการวิจัยคุณภาพ (qualitative research) มีวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

1. กรอบการวิจัย

ในการวิจัยระยะที่ 1 ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตเนื้อหาการพัฒนาของกลุ่มออม ทรัพย์เพิ่มการผลิตบ้านได้ หมู่ที่ 12 ตำบลโพสังโฆ อำเภอก่ายบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี ซึ่ง ประกอบมาจากเกณฑ์การประเมินตามระบบมาตรฐานชุมชน ประเภทกลุ่มองค์กรชุมชน ด้านการพัฒนาขีดความสามารถขององค์กร ของกลุ่มพัฒนาชุมชน ประเภทกลุ่มพัฒนาชุมชน ด้านพัฒนาขีดความสามารถขององค์กร ของกลุ่มพัฒนาชุมชนกระทรวงมหาดไทย มาเป็นกรอบ การวิจัย ดังนี้

1.1 ด้านการพัฒนาขีดความสามารถองค์กร

1.1.1 การเชื่อมโยงกลุ่ม/องค์กร

- 1) การจัดกิจกรรมร่วมกับกลุ่ม/องค์กรอื่น
- 2) การแลกเปลี่ยนการเรียนรู้กับกลุ่ม/องค์กรอื่น
- 3) การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการและสมาชิกในกิจกรรมต่างๆ

ของกลุ่ม/องค์กร/เครือข่ายอื่นๆ

2. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นผู้มีส่วนร่วมสำคัญและเป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องใน การพัฒนาความเข้มแข็งของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านสิงห์ใต้ หมู่ที่ 12 ตำบลโพสังโฆ อำเภอก่ายบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี จำนวน 42 คน ประกอบด้วย

2.1 คณะกรรมการบริหารกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านสิงห์ใต้ หมู่ที่ 12 ตำบลโพสังโฆ อำเภอก่ายบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี จำนวน 9 คน

2.2 สมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านสิงห์ใต้ หมู่ที่ 12 จำนวน 30 คน

2.3 ผู้มีส่วนร่วมเกี่ยวข้องในการพัฒนาความเข้มแข็งของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อ การผลิตบ้านสิงห์ใต้ หมู่ที่ 12 ตำบลโพสังโฆ อำเภอก่ายบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี ประกอบด้วย

2.3.1 เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนผู้รับผิดชอบตำบลโพสังโหม จำนวน 1 คน

2.3.2 ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 12 จำนวน 1 คน

2.3.3 ประธานกองทุน หมู่ที่ 12 จำนวน 1 คน

3. วิธีการและเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยในขั้นตอนนี้ ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการศึกษาเชิงคุณภาพ โดยใช้วิธีการศึกษารูปแบบต่าง ๆ คือ การศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร การสังเกตการณ์ การสนทนากลุ่ม และ การศึกษาชุมชนแบบมีส่วนร่วม โดยการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล สภาพการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต บ้านสิงห์ใต้ หมู่ที่ 12 ในปัจจุบัน ปัญหา อุปสรรค และความต้องการพัฒนาในการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต บ้านสิงห์ใต้ หมู่ที่ 12 ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

3.1 การศึกษาค้นคว้าจากเอกสารใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ การดำเนินงานเพื่อกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต การประเมินตามระบบมาตรฐานชุมชนของกรมพัฒนาชุมชนจากแหล่งเอกสาร คือสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดสิงห์บุรี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อช่วยให้เกิดความรู้ความเข้าใจและเป็นแนวทางในการสร้างแนวคำถามในแบบสอบถาม การสัมภาษณ์แบบเจาะลึกเพื่อให้ได้คำตอบที่สามารถอธิบายปรากฏการณ์ได้อย่างครอบคลุม

3.2 การสนทนากลุ่ม ใช้วิธีการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์ บ้านสิงห์ใต้ หมู่ที่ 12 การวิเคราะห์สถานการณ์ ปัญหา และความต้องการพัฒนาของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต บ้านสิงห์ใต้ หมู่ที่ 12 โดยสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายคือคณะกรรมการและสมาชิกของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต บ้านสิงห์ใต้ หมู่ที่ 12 ผู้นำชุมชน ผู้นำกองทุนหมู่บ้าน พัฒนาการที่รับผิดชอบตำบลโพสังโหม

3.3 การศึกษาชุมชนแบบมีส่วนร่วม โดยการจัดเวทีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อสรุปบทเรียนเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต บ้านสิงห์ใต้ หมู่ที่ 12 โดยกลุ่มเป้าหมายคือ คณะกรรมการกลุ่มและสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต บ้านสิงห์ใต้ หมู่ที่ 12 ผู้นำชุมชน ผู้นำกองทุนหมู่บ้าน พัฒนาการที่รับผิดชอบตำบลโพสังโหม โดยได้จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อวิเคราะห์สถานการณ์การดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต บ้านสิงห์ใต้ หมู่ที่ 12 ปัญหา และความต้องการพัฒนาของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต บ้านสิงห์ใต้ หมู่ที่ 12 โดยได้จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในวันที่ 11 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2551 เวลา 14.00 น. ณ ศาลา SML หมู่ที่ 12 ตำบลโพสังโหม อำเภอค่ายบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี โดยมีกลุ่มเป้าหมายคือ คณะกรรมการและกลุ่มสมาชิกออมทรัพย์ บ้านสิงห์ใต้ หมู่ที่ 12 สำหรับข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้นำไปวิเคราะห์เนื้อหา ประมวลวิเคราะห์ประกอบการเขียนรายงานการ

ดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต บ้านสิงห์ใต้ หมู่ที่ 12 ศักยภาพของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต บ้านสิงห์ใต้ หมู่ที่ 12

4. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 การสำรวจโดยใช้แบบสอบถาม เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจากคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จำนวน 9 คน คัดเลือกตัวแทนสมาชิกกลุ่ม จำนวน 30 คน ผู้ที่เกี่ยวข้องกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านสิงห์ใต้ หมู่ที่ 12 ตำบลโพธิ์สังโฆ อำเภอค่ายบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี จำนวน 3 คน โดยแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้ดัดแปลงและสร้างขึ้นโดยการศึกษา ค้นคว้าจากตำรา เอกสารและงานที่เกี่ยวข้อง

4.2 การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จำนวน 9 คน สมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จำนวน 30 คน ผู้ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านสิงห์ใต้ หมู่ที่ 12 ตำบลโพธิ์สังโฆ จังหวัดสิงห์บุรี โดยใช้แบบสัมภาษณ์ที่ครอบคลุมตามกรอบการวิจัย

ผู้ที่วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนที่สุภางค์ จันทวานิช (2531, หน้า 82-84) ได้เสนอไว้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหายุ่งยากเกี่ยวกับการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญเพื่อให้ได้ข้อมูลตามประเด็นการศึกษาที่ตั้งไว้ดังนี้

4.2.1 เทคนิคการสร้างสัมพันธภาพโดยผู้วิจัยกล่าวแนะนำตัวเอง อธิบายจุดมุ่งหมายเหตุผลที่กลุ่มตัวอย่างได้รับคัดเลือกและประโยชน์ที่ได้รับจากผลการวิจัยเพราะบุคคลมักให้ความร่วมมือ เมื่อทราบว่าจะงานวิจัยที่มีความสำคัญ มีคุณค่า และสามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้ในอนาคต

4.2.2 การเตรียมการสัมภาษณ์ผู้วิจัยได้ประสานงานกับผู้กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ นำเสนอกรอบในการสัมภาษณ์ และนัดหมายเวลา ที่สะดวกที่สุดที่สามารถสัมภาษณ์ได้ ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นเวลาช่วงเช้าและช่วงเย็น

4.2.3 การสัมภาษณ์ เนื่องจากผู้วิจัยเป็นปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลปฏิบัติงานอยู่ในชุมชนของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ทำให้เกิดความสะดวกรวมทั้งได้รับความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างดียิ่ง โดยผู้วิจัยได้แจ้งวัตถุประสงค์ของการวิจัยวิธีเก็บรวบรวมข้อมูลและประเด็นในการสัมภาษณ์อีกครั้งหนึ่ง แล้วดำเนินการสัมภาษณ์ตามประเด็นที่กำหนดไว้ทีละประเด็น ใช้เวลาโดยเฉลี่ยประมาณ 10 นาที ต่อคน

4.2.4 การจัดบันทึกการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการจัดบันทึกเนื้อหาที่เป็นประเด็นสำคัญๆไว้เป็นแนวทาง ขณะเดียวกันก็ขออนุญาตบันทึกเสียงไว้ด้วยผู้วิจัยได้ทบทวนและทบทวนและสรุปประเด็นเพื่อให้ผู้ให้ข้อมูลสำคัญได้ยืนยันข้อมูลอีกครั้งหนึ่ง ทำเช่นนี้จนครบทุกประเด็น

4.2.5 การปิดการสัมภาษณ์ เมื่อสัมภาษณ์ครบทุกประเด็นแล้ว ผู้วิจัยได้ขอคุณผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญ พร้อมทั้งขอหมายเลขโทรศัพท์ที่สามารถติดต่อได้ในกรณีที่ต้องการความชัดเจนในบางประเด็นเพิ่มเติมในการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญครั้งนี้

4.3 การจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อให้กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านสิงห์ใต้ ได้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้โดยวิธีการปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาความเข้มแข็งของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตซึ่งผู้วิจัยได้จัดเก็บข้อมูลที่ได้จากเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ตามกรอบวิจัย

5. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย

5.1 แบบสัมภาษณ์ ใช้ในการสัมภาษณ์ปัจจุบันปัญหา และความต้องการพัฒนาความเข้มแข็งของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านสิงห์ใต้ หมู่ที่ 12 ตำบลโพสังโฆ อำเภอกำแพงบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี

5.2 แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับอายุ เพศ วุฒิ การศึกษา อาชีพ รายได้ ลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบ และแบบเติมข้อความ

ตอนที่ 2 ข้อมูลองค์กรชุมชน ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับการดำเนินงานของกลุ่ม ปัญหาของกลุ่ม ความต้องการพัฒนากลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต และ ด้านการมีส่วนร่วม ลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบ และแบบเติมข้อความ

6. ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

6.1 ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องคุณลักษณะผู้บริหารที่พึงประสงค์

6.2 สร้างแบบสอบถาม ขอบเขตที่กำหนดในกรอบแนวคิด เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

7. การหาคุณภาพของเครื่องมือ ในการหาคุณภาพเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

7.1 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบเนื้อหา ภาษา และสำนวนที่ใช้ในแบบสอบถาม เพื่อพิจารณาปรับปรุงให้สอดคล้องและเหมาะสมกับขอบเขตที่กำหนด

7.2 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญหรือผู้รอบรู้เฉพาะเรื่อง (subject matter specialists) จำนวน 5 ท่าน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชมนาค มั่นสัมฤทธิ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พนิตสุภา ธรรมประมวล ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ เวื่อนนะการ ดร. สุพจน์ เกิดสุวรรณ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) ความครอบคลุมสมบูรณ์ของแบบสอบถาม และหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (index of item-objective

congruence: IOC) ระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา ซึ่งทุกข้อคำถามมีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.8-1.0

7.3 นำแบบสอบถามที่ผ่านการหาความเที่ยงตรงมาปรับปรุงแก้ไข แล้วนำไปทดลองใช้กับผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยในครั้งนี้ จำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (reliability)

7.4 ตรวจสอบหาความเชื่อมั่น (reliability) โดยใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (alpha coefficient method) ตามวิธีการของครอนบาค ซึ่งความเชื่อมั่นของเครื่องมือเท่ากับ 0.97

7.5 นำแบบสอบถามที่ได้การปรับปรุงแก้ไข เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อขอความเห็นและจัดพิมพ์แบบสอบถามเป็นฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้ในการวิจัย

8. การเก็บรวบรวมข้อมูล

8.1 ดำเนินการเก็บข้อมูลทั้งโดยการแจกแบบถามและการสัมภาษณ์โดยดำเนินการตั้งแต่เดือนเมษายน ถึง พฤษภาคม พ.ศ. 2551

8.2 นำข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามและการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์ข้อมูล

9. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลเชิงคุณภาพที่เก็บรวบรวม มาวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) และสังเคราะห์สรุปเป็นบทเรียน ความสำเร็จ ปัญหา อุปสรรคความต้องการพัฒนาความเข้มแข็งของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านสิงห์ใต้ หมู่ที่ 12 ตำบลโพสังโฆ อำเภอค่ายบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี

ผลการวิจัยสภาพปัจจุบันของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านสิงห์ใต้

จากการศึกษาสภาพปัจจุบันของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านสิงห์ใต้ หมู่ที่ 12 ตำบลโพสังโฆ อำเภอค่ายบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี ผลการวิจัยซึ่งสามารถสรุปได้จากแบบสอบถาม ดังนี้

1. สภาพการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านสิงห์ใต้ หมู่ที่ 12 ตำบลโพสังโฆ อำเภอค่ายบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี

จากการศึกษาเอกสาร การสังเกต การสัมภาษณ์ และการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ในวันที่ 11 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2551 โดยกลุ่มเป้าหมายคือสมาชิกกลุ่ม คณะกรรมการผู้นำชุมชน ข้าราชการที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านสิงห์ใต้ หมู่ที่ 12 ตำบลโพสังโฆ อำเภอค่ายบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี ได้ดังนี้

1.1 ความเป็นมาของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านสิงห์ใต้

จุดเริ่มต้น เริ่มจากโครงการของรัฐบาลในปีพ.ศ. 2544 ที่ให้งบประมาณมาเป็นโครงการกระตุ้นเศรษฐกิจ หมู่บ้านละ 100,000 บาท แต่หมู่บ้านต้องมีเงินสมทบ 30% และได้คำแนะนำจากพัฒนาชุมชนที่รับผิดชอบตำบลโพสังโหม ให้ดำเนินการจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านสิงห์ใต้ขึ้นในปี พ.ศ. 2544 หลังจากนั้นจึงได้มีการเลือกตั้งคณะกรรมการจากสมาชิกกลุ่มเข้ามาทำหน้าที่บริหารจัดการกลุ่ม จำนวน 9 คน คือ นางบุญมา พิมโต ประธานกรรมการ นายอนันต์ อ่วมน้อย รองประธาน นายสมเกียรติ สดใส กรรมการ นายวัง ทองสา กรรมการนางสายสมร ประจันทร์นวล กรรมการ นายธรรมชิต บุญมี กรรมการ นายเสน่ห์ สนสกล เลขานุการ นางวิพา อ่วมน้อย เภรัญญิก และนายศักดิ์ชัย หัสภาคล ที่ปรึกษา

โดยคณะกรรมการจะมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ 1 ปี มีการแบ่งบทบาทหน้าที่อย่างชัดเจน มีการประชุมคณะกรรมการ 3 เดือน/ครั้ง ต่อมาคณะกรรมการได้ร่วมกันพิจารณาร่างระเบียบข้อบังคับกลุ่ม โดยไม่ได้ผ่านความเห็นชอบจากสมาชิกแต่สมาชิกส่วนใหญ่ยอมรับและปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับของกลุ่มด้วยดีตลอดมา กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านสิงห์ใต้ได้กำหนดวัตถุประสงค์ไว้ ดังนี้ 1) ส่งเสริมให้สมาชิกออมทรัพย์โดยการถือหุ้น 2) ให้สมาชิกกู้เงินเพื่อนำไปเป็นต้นทุนในการผลิตตามสมควรและความจำเป็น 3) ส่งเสริมให้สมาชิกเรียนรู้ด้านการบริหารกลุ่มด้วยตนเองตามระบอบประชาธิปไตยสถานที่ทำการกลุ่มจะใช้ศาลาริมน้ำบ้านของนายศักดิ์ชัย หัสภาคล ที่ปรึกษากลุ่ม

จนถึงปัจจุบันนี้ได้ย้ายมาใช้อาคารศาลาริมน้ำ ปี พ.ศ. 2550 ซึ่งตั้งอยู่บริเวณใกล้เคียงกัน กระบวนการทำงานของกลุ่มกำหนดให้ผู้สมัครเข้าเป็นสมาชิกต้องเสียค่าธรรมเนียมแรกเข้าเป็นเงิน 10 บาท และค่าธรรมเนียมนี้จะไม่คืนให้ในทุกๆกรณี สมาชิกต้องส่งสัจจะรายเดือน ทุกวันที่ 3-4 ของเดือน โดยจะมีกรรมการที่รับผิดชอบจำนวน 1-2 คน ผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนกันมารับเงินสัจจะจากสมาชิกตั้งแต่เช้าจนถึงเย็นเป็นประจำทุกเดือน เมื่อสมาชิกส่งสัจจะครบแล้ว จะมีกรรมการตรวจสอบยอดเงินสัจจะให้ถูกต้องตรงกัน จำนวน 4 ครั้ง แล้วนำไปฝากธนาคารกรุงศรีอยุธยา ในวันรุ่งขึ้นซึ่งรายรับรายจ่ายทุกรายการต้องลงบัญชีไว้ทุกครั้ง โดยได้ถือปฏิบัติเช่นนี้มาโดยตลอด จึงเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้สมาชิกเกิดความไว้วางใจในความโปร่งใสของคณะกรรมการ จึงทำให้การเลือกตั้งคณะกรรมการทุกๆ ปี จะได้คณะกรรมการชุดเดิม โดยไม่มีการเปลี่ยนแปลง

จากการสัมภาษณ์นางบุญมา พิมโต ประธานกลุ่มแล้วว่า สมาชิกไม่เคยขาดส่งสัจจะในแต่ละเดือนโดยให้เหตุผลว่า หากสมาชิกคนใดขาดส่งสัจจะแล้วจะไม่ได้รับการพิจารณาให้กู้เงินอีกดังนั้นจึงไม่มีใครขาดส่งสัจจะ สมาชิกมีสิทธิกู้เงินได้ครั้งละไม่เกินสี่เท่าของจำนวนหุ้นของตนหรือตามที่คณะกรรมการเห็นสมควร ให้มีกำหนดเวลาชำระหนี้ให้หมดภายใน 1 ปี พร้อมดอกเบี้ย โดยยื่นคำขอกู้เงินได้ระหว่างวันที่ 25-30 ของเดือน ซึ่ง

คณะกรรมการจะพิจารณาเงินกู้ของสมาชิกทุกวันที่ 1 ของเดือน ในการกู้แต่ละครั้งผู้กู้ต้องมี ผู้ค้ำประกันจำนวน 4 คน และผู้ค้ำประกันจะต้องเป็นสมาชิกกลุ่ม จากการสัมภาษณ์นางบุญมา พิมโต ประธานกลุ่มเล่าว่าเมื่อครบกำหนดชำระเงินสมาชิกสามารถส่งคืนเงินกู้ได้ครบ ร้อยละ 100 กลุ่มมีการประชุมใหญ่สามัญประจำปีๆ ละ 1 ครั้ง และจะทำการปิดบัญชีภายในวันที่ 30 ธันวาคม ของทุกปี ซึ่งคณะกรรมการจะดำเนินการจัดสรรผลกำไร โดยจ่ายเป็นเงินปันผลแก่ผู้ถือหุ้น ตามจำนวนหุ้นที่ถือร้อยละ 95 ของกำไรสุทธิ และจ่ายเป็นสวัสดิการในการดำเนินงานแก่คณะกรรมการไม่เกินร้อยละ 5 ของกำไรสุทธิ

จากผลการดำเนินงาน (งบดุล) สิ้นสุด ณ วันที่ 30 พฤศจิกายน 2549 กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านสิงห์ใต้ มีเงินฝากธนาคาร จำนวน 1,344,867.74 บาท เป็นเงินสัจจะของสมาชิก 1,271,400 บาท เป็นกำไรสุทธิ จำนวน 121,467.74 บาท เป็นเงินสดในมือจำนวน 48,000 บาท รวมสินทรัพย์ทั้งสิ้น 1,392,867.74 บาท ปัจจุบันมีสมาชิก จำนวน 226 คน มีการจัดสรรกำไรสุทธิ เป็นค่าตอบแทนของคณะกรรมการ จำนวน 6,080 บาท เป็นเงินปันผลสมาชิก จำนวน 109,057 บาท และจัดสรรเป็นทุนสาธารณะประโยชน์ จำนวน 6,330.74 บาท

จากข้อมูลผลการดำเนินงานพบว่า สิ่งที่เป็นแรงจูงใจให้แก่สมาชิกคือ เงินปันผลคืนสมาชิกสูงถึง ร้อยละ 95 ของกำไรสุทธิ ซึ่งสูงกว่าดอกเบี้ยเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ทั่วไป จึงเป็นเหตุให้กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านสิงห์ใต้เจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว ดังนั้นประโยชน์ที่ชาวบ้านได้รับจากกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านสิงห์ใต้ จึงมีอยู่ 2 ทางหลักด้วยกันคือ ทางตรง สมาชิกมีแหล่งทุนเป็นของตัวเอง นำไปประกอบอาชีพให้เกิดรายได้ และทางอ้อม นอกจากจะได้เงิน ปันผลประจำปี ยังมีส่วนหนึ่งจัดสรรไว้ทำสาธารณะประโยชน์ของหมู่บ้านให้เจริญก้าวหน้า เป็นการสร้างพลังประชาชนให้เกิดความสามัคคี มีความรักชุมชน รักครอบครัวและเพื่อนพ้อง เพราะหลักการที่จะต้องให้ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อกันเกิดขึ้นตามหลักการและปรัชญาของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต

1.2 สภาพการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านสิงห์ใต้ หมู่ที่ 12 ตำบลโพสังโฆ อำเภอกำแพงบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี

สภาพการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านสิงห์ใต้ หมู่ที่ 12 ตำบลโพสังโฆ อำเภอกำแพงบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี แบ่งประเด็นสำคัญดังนี้

1.2.1 องค์กรชุมชน ประกอบด้วย

1) การจัดตั้งกลุ่ม กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านสิงห์ใต้ตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2544 โดยเป็นการรวมตัวกันของคนในชุมชน และได้มีการคัดเลือกสมาชิกในกลุ่มมาเป็น คณะบริหารงานกลุ่มโดยใช้ศาล SML เป็นสถานที่ดำเนินงานของกลุ่มซึ่งปัจจุบันมีสมาชิก

จำนวน 226 คน เป็นคณะกรรมการ 9 คน ได้แก่ ประธาน รองประธาน เลขานุการ เภรัญญิก ที่ปรึกษา ส่วนที่สมาชิกที่เหลือเป็นกรรมการ

2) การบริหารงาน ในส่วนการบริหารงานของกลุ่มได้เลือกตั้ง คณะกรรมการบริหารโดยสมาชิกในกลุ่ม จำนวน 9 คน ประกอบด้วย นางบุญมา พิมโต ดำรง ตำแหน่ง ประธาน นายอนันต์ อ่วมน้อย ดำรงตำแหน่ง รองประธาน นายเสน่ห์ สนสกล ดำรง ตำแหน่ง เลขานุการ นางวิภา อ่วมน้อย ดำรงตำแหน่ง เภรัญญิก นายสมเกียรติ สดใส นายวัง ทองสารี นางสาวสมร ประจันทร์นวล นายธรรมชิต บุญมี ดำรงตำแหน่ง กรรมการ

3) การดำเนินงาน ในกลุ่มได้มีการกำหนดระเบียบข้อบังคับทั่ว ๆ ไป ของกลุ่ม เช่น คณะกรรมการมีการประชุมกัน 3 เดือน/ครั้ง สมาชิกจะต้องเสียค่าธรรมเนียมแรก เข้าเป็นเงิน 10 บาท (หุ้นละ 100 บาท ไม่เกิน 10 หุ้น/ 1 คน) และสมาชิกจะได้รับเงินปันผลปี ละ 1 ครั้ง มีการประชุมใหญ่สามัญปีละ 1 ครั้ง

1.2.2 ด้านบริหารเงินทุนและทรัพยากร

1) การจัดหาเงินทุนและทรัพยากร การดำเนินงานของกลุ่มมีการระดมทุนจากสมาชิกเพิ่มขึ้นและมีเงินทุนเพียงพอต่อการให้บริการสมาชิกอย่างทั่วถึงมี จำนวนสมาชิกที่มีส่วนร่วมทุนมากขึ้นจากเดิม 5 % เพื่อเปรียบเทียบกับปีที่ผ่านมา

2) การจัดสรรและใช้ประโยชน์จากทุนและทรัพยากร สมาชิกของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านสิงห์ได้มีความพึงพอใจต่อการจัดสรรผลประโยชน์ คือ การคืน เงินปันผลให้แก่สมาชิกสูงถึง 95 ของกำไรสุทธิ จ่ายสวัสดิการในการดำเนินงานแก่ คณะกรรมการ ไม่เกินร้อยละ 5 ของกำไรสุทธิ

1.2.3 ด้านการพัฒนาขีดความสามารถขององค์กร

1) การเชื่อมโยงกับกลุ่มหรือองค์กรอื่น จากเอกสารและการประเมิน ตามระบบมาตรฐานงานชุมชนกรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย กลุ่มออมทรัพย์เพื่อ การผลิตบ้านสิงห์ได้ หมู่ที่ 12 ตำบลโพสังโฆ อำเภอกำแพงบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี ไม่มีการจัด โครงการหรือกิจกรรมร่วมกับกลุ่มหรือองค์กรอื่นเลยในรอบปีที่ผ่านมา มีแต่การส่งเสริมการออม อย่างเดียว ไม่มีการจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับกลุ่มหรือองค์กรอื่นรวมทั้งการมีส่วนร่วม ของสมาชิกและคณะกรรมการในการจัดกิจกรรมต่างของกลุ่มองค์กรหรือหน่วยงานอื่น ๆ

2) การมีส่วนร่วม ประกอบด้วย

2.1) การมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่ม สมาชิกในกลุ่มส่วนใหญ่เข้าร่วมประชุมกลุ่มในช่องแรก แต่ระยะหลังมาประชุมกันน้อย ทั้งนี้ส่วนใหญ่จะมาประชุมกันในการประชุมใหญ่สามัญประจำปีเพราะจะได้รับเงินปันผล

2.2) การมีส่วนร่วมในการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับกลุ่มออม ทรัพย์หรือกลุ่ม องค์กรอื่น

จากการตอบแบบสอบถามการสัมภาษณ์และจากแบบประเมิน การดำเนินงานของกลุ่มตามเกณฑ์มาตรฐานงานพัฒนาชุมชน (มชช.) ของกรมการพัฒนาชุมชนกระทรวงมหาดไทย กลุ่มออมทรัพย์ด้วยกันหรือกลุ่มองค์กรอื่นเลยในรอบปีที่ผ่านมา

2.3) การมีส่วนร่วมของสมาชิกและคณะกรรมการในกิจกรรมต่าง ๆ ของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต กลุ่มหรือองค์กรอื่น

จากการตอบแบบสอบถาม การสัมภาษณ์และจากแบบประเมิน การดำเนินงานกลุ่มตามเกณฑ์มาตรฐานงานพัฒนาชุมชน (มชช.) ของกรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านสิงห์ใต้ไม่มีการจัดกิจกรรมและไม่มีการเข้าร่วมกับกลุ่มออมทรัพย์กลุ่มอื่น องค์กรอื่นเลยในรอบปีที่ผ่านมา

ปัญหาและความต้องการของการพัฒนาการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านสิงห์ใต้

จากการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อทราบข้อมูลสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการการพัฒนาความเข้มแข็งของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านสิงห์ใต้ตามเกณฑ์มาตรฐานงานพัฒนาชุมชน (มชช.) ของกรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย เมื่อวันที่ 11 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2551 เวลา 14.00 น. ณ.ศาลา SML โดยมีกลุ่มเป้าหมาย คือสมาชิกกลุ่ม คณะกรรมการบริหาร ผู้นำชุมชนและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมาร่วมกันเรียนรู้ รับรู้ ทบทวน และยืนยันข้อมูลจำนวน 42 คน สามารถสรุปปัญหาและความต้องการพัฒนาความเข้มแข็งของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านสิงห์ใต้ หมู่ที่ 12 ตำบลโพสังโหม อำเภอกำแพงบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี ได้ดังนี้

1. ด้านการพัฒนาขีดความสามารถขององค์กร

ตามแบบประเมินผลการพัฒนากลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต การตอบแบบสอบถาม สัมภาษณ์ การจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านสิงห์ใต้ หมู่ที่ 12 ตำบลโพสังโหม อำเภอกำแพงบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี ปัญหาและอุปสรรคที่พบคือ การขาดการเชื่อมโยงกับกลุ่ม องค์กรอื่น ในด้านการมีส่วนร่วม ร่วมในการจัดกิจกรรมร่วมกับกลุ่มหรือองค์กรอื่น การแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับกลุ่มหรือองค์กรอื่นการขาดการมีส่วนร่วมของสมาชิกและคณะกรรมการในกิจกรรมต่าง ๆ ของกลุ่มหรือองค์กรอื่นในเขตตำบลโพสังโหม ความต้องการคือต้องการให้กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านสิงห์ใต้ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมร่วมกับกลุ่มหรือองค์กรอื่นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับกลุ่มหรือองค์กรอื่น การมีส่วนร่วมของสมาชิกและคณะกรรมการในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของกลุ่มหรือองค์กรอื่น ไม่ใช่ส่งเสริมแต่การออมอย่างเดียวรายละเอียดดังตาราง 1

ตาราง 1 สรุปปัญหาและความต้องการพัฒนาความเข้มแข็งของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านสิงห์ใต้ ด้านการพัฒนาขีดความสามารถขององค์กร

ปัญหา	ความต้องการพัฒนา
1. ขาดการส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมร่วมกับกลุ่มหรือองค์กรอื่น	1. ส่งเสริมให้กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านสิงห์ใต้มีการจัดกิจกรรมร่วมกับกลุ่มหรือองค์กรอื่นในเขตตำบลโพสังโฆ
2. ขาดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับกลุ่มหรือองค์กรอื่น	2. ส่งเสริมให้กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตบ้านสิงห์ใต้ให้มีการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับกลุ่มหรือองค์กรอื่นในเขตตำบลโพสังโฆ
3. ขาดการมีส่วนร่วมของสมาชิกและคณะกรรมการในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของกลุ่มหรือองค์กรอื่น	3. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของสมาชิกและคณะกรรมการในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของกลุ่มหรือองค์กรอื่น เช่น กลุ่มน้ำส้มกลั่นควินไม้สมุนไพร กลุ่มเกษตรกลุ่มพวงหรีดดอกไม้จันทร์ หมู่ที่ 11-12 และองค์การบริหารส่วนตำบลโพสังโฆ